

Õiguskantsleri Kantselei

Priit Toobal
priit.toobal@pohja-sakala.ee

Teie 14.05.2026 nr

Meie 25.05.2026 nr 14-2/261238/2604412

Lugupeetud Priit Toobal

Soovisite hinnangut, kas Põhja-Sakala Vallavolikogu esimees tegutses õiguspäraselt, kui keeldus 14.05.2026 menetlusse võtmast volikogu liikme Mart Eriku koostatud volikogu otsuse „Põhja-Sakala Vallavalitsusele ülesande andmine „Suure-Jaani kesklinna paigaldatud Soomaa värava tähise ümberpaigutamine““ eelnõu.

Õiguskantsler ei algata Teie avalduse alusel järelevahtemenetlust, vaid võtab Teie avalduses sisalduva teabe teadmiseks ja kasutab seda vajadusel oma edasises töös.

Eelnimetatud volikogu otsuse eelnõud ei koostanud mitte Teie, vaid teine volikogu liige. Seega saab volikogu esimehe keeldumine võtta see otsuse eelnõu menetlusse mõjutada mitte Teie, vaid eelnõu koostaja õigust alata volikogu õigusakte.

Põhiõiguste ja -vabaduste järgimise üle tehtavas järelevalves (nn ombudsmanimenetluses) saab igaüks õiguskantsleri poole pöörduda vaid iseenda õiguste kaitseks ([õiguskantsleri seaduse](#) (ÕKS) § 19 lg 1; § 23 lg 3 p 2). Teise isiku esindamiseks on vajalik volitus (ÕKS § 23 lg 4).

Teie tõstatatud küsimuse sisu jääb aga tegelikult väljapoole ka nn ombudsmanimenetlust (ÕKS [4. ptk](#)), sest volikogu liikme õigus alata volikogu õigusakte ei ole isiku põhiõigus, vaid puudutab tema kui avaliku võimu osa pädevust.

Õiguskantsleril ei ole alust koostada Teie avalduse alusel märgukiri valla- ja linnavolikogudele.

Volikogu esimehe tegevuse kontroll toimub eeskätt volikogusiseselt (arupärimised, umbusalduse avaldamine jm).

Küsisite ka, kas volikogu esimehel on pädevus nõuetekohaselt vormistatud eelnõu menetlusse võtmisest sisulistel põhjustel keelduda, ning kui on, siis millistel tingimustel ja piirides.

Selles küsimuses saate õiguslikke selgitusi küsida Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumilt ([märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seaduse](#) § 3). Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi ülesanne on anda õiguslikke selgitusi [kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse](#) sätete kohta. Ministeeriumi kohalike omavalitsuste osakonna üks põhiülesandeid on nõustada valdu ja linnu omavalitsuslikes küsimustes ([Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi põhimääruse](#) § 13 lg 2 p 5).

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Marju Agarmaa

õiguskorra kaitse osakonna juhataja
õiguskantsleri volitusel

Vallo Olle 693 8445 Vallo.Olle@oiguskantsler.ee

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee